فیلم‌های داستانی و مستند، چقدر در بازنمایی عناصر اصلی فساد اقتصادی موفق بوده‌اند؟

فساد به روایت مفسد

فیلم سینمایی «روز بلوا» به کارگردانی بهروز شعیبی از جمله آثاری است که به مفاسد اقتصادی می‌پردازد

۱۰

واقعه

میراث‌دار ترانه‌های محلی گیلان

۲۲ دی سالروز درگذشت احمد عاشورپور، خواننده و ترانه‌سرای گیلانی است

احمد عاشورپور را باید اولین خواننده‌ای دانست که اجرای موسیقی فولکلور را در گیلان باب کرد. او سال ۱۳۲۲ با ابوالحسن صبا آشنا شد و این آشنایی سبب شد که عاشورپور به رادیو تهران برود و در آن به اجرای برنامه بپردازد. در آن دوره خواننده‌ای به‌نام معتمدوزیری در رادیو، ترانه‌های محلی کردی می‌خواند. همین مساله سبب شد که عاشورپور هم خواندن ترانه‌های گیلکی را در رادیو باب کند. خود عاشورپور در گفت‌وگویی در این‌باره اظهار می‌کند:

«سال دوم دانشکده کشاورزی هم‌دانشگاهی‌هایم به من گفتند که یک مرد، به نام یحیی معتمدوزیری در رادیو، محلی می‌خواند. آنها تشویقم کردند که به رادیو بروم و مثل خواننده کرد به گیلکی بخوانم که جواب دادم به‌دلیل نداشتن محل سکونت، فعلا رفتن به تهران مقدورم نیست.»

بالاخره شرایط به‌گونه‌ای رقم می‌خورد که عاشورپور به تهران می‌آید و در رادیو می‌خواند: «بعد از اجرا بین دانشجویان غیرگیلک ولوله‌ای افتاد. البته دانشجویان گیلک از سر خجالت سرهایشان پایین بود؛ شاید پیش خود فکر می‌کردند که در مقابل آن شعرهای فارسی یا رامپای ترکی و سایر آهنگ‌های فرنگی، این شعر گیلکی، دهاتی و خجالت‌آور است اما دانشجویان غیرگیلک از این ترانه استقبال فراوانی کردند و همین تشویق باعث شد تا من گیلکی خواندن را ادامه دهم.» عاشورپور در مدت فعالیتش در موسیقی بسیاری از قطعات قدیمی و محلی گیلکی را بازخوانی کرد. در خاطرات او آمده است که وقتی اقبال به او و گیلکی خواندن‌هایش زیاد شد، همشهری‌های گیلکی‌زبانش به نزد او می‌آمدند و می‌گفتند یک آهنگ گیلکی می‌شناسم ولی شعرش را نمی‌دانم. در واقع شخص تنها آهنگ (ملودی) قطعه را در حافظه داشت و آن را برای عاشورپور می‌خواند. عاشورپور نیز از او استقبال می‌کرد و براساس آن ملودی و بخش‌هایی که شخص مراجعه‌کننده در حافظه داشت، قطعه‌ای به گیلکی می‌ساخت. از این منظر اگر به آثاری که از عاشورپور مانده مراجعه کنیم، درمی‌یابیم که در شناسنامه بسیاری از قطعات آمده که بخشی از شعر محلی گیلانی و بخشی سروده خود عاشورپور است. حتی گاه شده بود که عده‌ای از مراجعان، مضمون آهنگ را می‌دانستند اما خود شعر را از بر نبودند. عاشورپور با طبع روان و ذهن خلاق ملودی‌ساز خود روایت مطرح شده را روی ملودی می‌نشاند و شعر آن ماجرا را می‌گفت. از جمله این قطعات می‌توان به «اوهوی مار: آهای مادر!» اشاره کرد و این قطعه ماجرای دختری را روایت می‌کند که در کار خانه به مادر کمک نمی‌کند.

گفت‌وگو با مدیر انتشارات روایت فتح درباره روزگار این ناشر در سال شیوع کرونا

فقط کتاب تولید نمی‌کنیم

مهدی محمدخانی مدیر انتشارات روایت فتح

ام‌البنین دیوسالار

ادبیات و هنر

انتشارات روایت فتح آثارش را در در چند دسته‌بندی متنوع ارائه می‌کند؛ دسته‌بندی‌های موضوعی با عناوینی مانند نیمه پنهان ماه، اینک شوکران، مادران، سرداران، یادگاران، روزگاران، روایت نزدیک، زندگی، بین الملل، هنر مقاومت، مدافعان حرم و برخی دسته‌بندی‌های دیگر. ضمن این‌که آثار منتشر شده در این مجموعه‌ها با استقبال مخاطبان مواجه شده‌اند، چند ماهی است که سکان مدیریت این دفتر انتشاراتی به مهدی محمدخانی سپرده شده است؛ چند ماهی که مصادف بوده با شیوع ویروس کرونا. اگر دقیق‌تر بگوییم محمدخانی از تیرماه همین امسال مدیریت این انتشارات را برعهده گرفته است. البته پیش از این به عنوان جانشین مدیر انتشارات روایت فتح مشغول بوده و اگر سوابق مطبوعاتی او در ماه‌نامه نقد سینما، سینما رسانه و مدیریت کارگاه‌ها و نشست‌های نمایشگاه بین‌المللی رسانه‌های دیجیتال را در نظر بگیریم، سابقه‌اش در مدیریت فرهنگی به چند سال می‌رسد. با محمدخانی درباره تازه‌ترین دستاوردهای انتشارات روایت فتح، برنامه‌ها و اقداماتش و نیز درباره تازه‌های این دفتر انتشاراتی گفت‌وگو کرده‌ایم.

انتشارات روایت فتح از چه زمانی شروع به فعالیت کرد؟

انتشارات روایت فتح در مورخ ۲۶ مهر ۱۳۷۶ با کسب مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، رسما فعالیت تخصصی خود را در حوزه ادبیات پایداری آغاز کرد.

در طول این سال‌ها و فراز و نشیب‌های چاپ و انتشارات دلیل پابرجا بودن انتشارات روایت فتح چه بوده؟

انتشارات روایت فتح با به کارگیری نیروهای متخصص و متعهد به انقلاب اسلامی و ایجاد بستر فکری و جهان‌بینی توحیدی خود و با نیازسنجی جامعه فرهنگی کشور در مقاطع حساس هر دهه و با پرهیز از پذیرش کار سفارشی، عدم دریافت هزینه از نویسنده، به‌کارگیری نویسنده متخصص و متعهد و بسیاری عوامل دیگر به عرصه انتشار کتاب ورود کرده و با حفظ این آرمان‌ها در فراز و نشیب دریای متلاطم فرهنگی کشور به مدد خداوند و لطف اهل بیت علیهم‌السلام توانسته همچنان پابرجا بماند.

انتشارات روایت فتح معروف به روایت‌های مجموعه‌ای از شهداست. این مجموعه‌ها چطور تعیین می‌شوند؟

مجموعه‌ها با توجه به نیاز جامعه و با برنامه‌ریزی دقیق و بحث و مداقه‌های کارشناسان حوزه فرهنگ و کتاب پدید می‌آید. این نیاز هم به معنی این است که جامعه طالب چیست و هم این‌که جامعه از چه چیز بی‌اطلاع است و نیاز است تا به آن دسترسی یابد. به عنوان مثال زمانی که محتوای تمام کتاب‌های حوزه ادبیات پایداری تبدیل شده بود به مجموعه‌ای از سلاح‌های جنگی، ترکش، اسارت، خون، خونریزی و به عبارتی روی آشکار و خشن جنگ، روایت فتح زاویه دید خود را به سمت زوایای پنهان جنگ که جنبه عرفانی، محبتی و انسانی و پشت جبهه‌ها بود معطوف کرد و این چنین مجموعه نیمه پنهان ماه که روایت همسران شهدا از جنگ بود را متولد کرد. این زاویه دید در بخش دیگر نیز نظیر مدافعین حرم، اسرای جنگ، شیمیایی‌ها، شهدای اقلیت‌های دینی و... نیز بسط یافت.

با جوانان و نویسندگان کتاب اولی و تازه کار هم کار می‌کنید. اعتماد شما به نویسنده‌های جوان چگونه شکل گرفته است؟

روایت فتح با توفیق الهی و مدد اهل بیت علیهم‌السلام با رویکرد میان‌دارانه در فضای ادبیات پایداری در حال فعالیت است چرا که معتقد است این مسیر روز به روز باید با توان بیشتری به طی مسیر ادامه بدهد. در این فضا اگر به فکر جوان مستعد انقلابی نباشیم، در جذب او به نیروهای بیگانه شتاب بخشیده‌ایم. این رویه که دست نیروی جوان را می‌گیرد، به او کار می‌آموزد و او را به دنیای ادبیات پایداری معرفی می‌کند، از منش‌های سید مرتضی آوینی بود که او نیز جوان‌ها را با فیلمسازی آشنا می‌کرد و تمام تجربیات چندین ساله خود را بدون دریغ در اختیار آنها قرار می‌داد. اگر به این مسیر معتقد هستیم، باید اندوخته‌ها را بدون حب و بغض در اختیار جوانان قرار دهیم تا میراث‌ساز آینده باشند.

با مخاطبان هم تعامل دارید؟ آیا فضای ارتباطی برای دادن سوژه یا مشارکت در تالیف کتاب وجود دارد؟

روایت فتح به این مفتخر است که از جایگاه مردمی مهم و والایی برخوردار است و به جرات می‌توان گفت هیچ یک از رقبای او در این فضا از چنین جایگاه مردمی برخوردار نیستند. روایت فتح ابتدا با اعتقاد و بعد به کارگیری لفظ «خانواده بزرگ روایت فتح» با مخاطب خود که او را عضو خانواده‌اش می‌داند وارد تعامل شده است. باید اشاره داشت که این جایگاه مردمی سهم قابل توجهی از خود را مدیون روح بلند و پاک و مخلص سید شهیدان اهل قلم، سیدمرتضی آوینی می‌داند. اعضای خانواده روایت فتح می‌توانند با مراجعه به سایت انتشارات روایت فتح به آدرس revayatfath.ir در بخش ارسال سوژه، هر ایده‌ای را که دارند در اختیار انتشارات قرار دهند و در صورت تایید، خودشان به تولید یا تحقیق اثر دست بزنند. همچنین مردمی‌ترین پایگاه انتشارات روایت فتح که به شکل مستقیم با مخاطب در تعامل است، صفحه رسمی انتشارات روایت فتح در بستر اینستاگرام به آدرس @revayatfath است.

راهکارهایتان برای دوره کرونا چه بوده و چقدر برنامه‌هایتان محقق شده است؟

هر تهدیدی، فرصتی با خود به همراه دارد. مهم این است که چگونه از آن بهره ببریم. ما در این ایام تمام فعالیت‌های خود را بر فضای مجازی معطوف کردیم تا هم به شکل مستقیم و تعاملی با اعضای خانواده خود در ارتباط باشیم و هم از تمام ظرفیت‌های این بستر بهره ببریم. قطعا این بیماری برخی اهداف ما را دچار خدشه کرده است اما آنچه به دست آمده قابل قبول و قابل تامل است.

برای آینده چه برنامه‌هایی دارید؟

آنچه برای آینده در نظر گرفته شده است تولید مجموعه زندگی علماست که در فاز اول آن فقط به شرح زندگانی روحانیان از ذریه حضرت زهرا سلام‌ا... علیها پرداخته خواهد شد. همچنین تمرکز بر تولیدات آثار در حوزه نشر الکترونیک و همزمان تولید آثار صوتی مانند کتاب گویا و کتاب رادیویی که چند نمونه موفق آن نیز پیشتر تولید و منتشر شده است.

کدام بخش از فعالیت‌های روایت فتح در اولویت است؟

آنچه برای روایت فتح مهم است، تنها تولید کتاب نیست بلکه تولید سبد کالایی از یک اثر تولید شده است که مخاطب را با زوایای مختلف یک اثر آشنا کرده و او را در تهیه اثر مورد نظر یاری می‌کند. به عنوان مثال شاید فردی به دلیل مشغله‌های کاری امکان خواندن کتاب را نداشته باشد، از این رو وجود کتاب صوتی یا رادیویی همان اثر باعث می‌شود این دست از مخاطبان نیز از آثار تازه تولید شده بهره ببرند. همچنین برخی از آثار در قالب مستند، فیلم داستانی، نمایش رادیویی و.. نیز با همکاری سایر بخش‌های داخلی بنیاد روایت فتح و نهادها و ارگان‌های مربوطه قابل تولید اثر خواهد بود. در کنار این موارد ایجاد بستر نشست خبری، گفت‌وگوی تخصصی و نقد اثر و بسته‌های تبلیغاتی نیز به مخاطب در انتخاب بهتر کمک حال خواهد بود.

کتاب رادیویی اینک شوکران از جمله آثار قابل توجه انتشارات شما بود. استقبال چطور بود و برنامه‌ای برای تداوم آن دارید؟

بله. در یک همکاری مشترک با رادیو نمایش، تمام مجموعه مدافعین حرم به کتاب گویا تبدیل شد که از برجسته‌ترین کارگردانان و بازیگران رادیویی کشور در آن بهره برده شده است که به زودی در برنامه‌ای رسمی از تمامی این آثار ۱۵ جلدی رونمایی خواهد شد.

همچنین کتاب بی‌تو پریشانم نوشته سرکار خانم زینب پاشاپور که به زندگی شهید محمد پورهنگ از شهدای مدافع حرم می‌پردازد نیز در حال تولید کتاب رادیویی نظیر مجموعه اینک شوکران است.

در دست انتشار

مدیر انتشارات روایت فتح درباره تازه‌ترین آثار این دفتر انتشاراتی به این موارد اشاره کرد: مجموعه زندگی (زندگینامه امام خمینی، زندگینامه آیت‌ا... بروجردی، زندگینامه آیت‌ا... مرعشی، زندگینامه آیت‌ا... قاضی)، معجزه رتیان (خاطرات جانباز مدافع حرم عباس دهقانی)، بی‌بی سلطنت (زندگینامه خانم سلطنت زرگری فعال انقلابی و پشتیبان جبهه‌های دفاع مقدس) و سرباز شهر ممنوعه (زندگینامه آقای نجات‌علی اسکندری جانباز جنگ تحمیلی) از جمله آثار در دست انتشار است.

کاغذ اخبار

در قالب مراسم اختتامیه و در سه‌شنبه همین هفته

برگزیدگان جشنواره کتاب و رسانه معرفی می‌شوند

امیدعلی مسعودی، دبیر نوزدهمین جشنواره کتاب و رسانه خبر داد: برگزیدگان نوزدهمین جشنواره کتاب و رسانه روز سه‌شنبه (۲۳ دی‌ماه) در استودیو رادیو فرهنگ سازمان صدا و سیما معرفی خواهند شد.

مسعودی دبیر نوزدهمین جشنواره کتاب و رسانه، درباره برگزاری مراسم اختتامیه این دوره از جشنواره کتاب و رسانه بیان کرد: داوری نهایی آثار ارسالی به نوزدهمین دوره جشنواره کتاب و رسانه انجام و برگزیدگان آن مشخص و ۱۹ برگزیده و ۳۶ شایسته تقدیر از سوی هیات داوران تعیین شده‌اند.

به‌گفته وی، آثار ارسالی خبرنگاران استانی به‌ویژه در بخش دیداری و شنیداری در برخی از استان‌های محروم از جمله سیستان و بلوچستان و ایلام قابل توجه و چشم‌گیر بود. این موضوع نشان‌دهنده فعالیت دقیق و حرفه‌ای خبرنگاران استانی است و باید نوزدهمین دوره جشنواره کتاب و رسانه، دوره درخشش خبرنگاران استانی به حساب آورد. مسعودی با اشاره به تعداد داوران این دوره از جشنواره ادامه داد: با هدف بررسی دقیق آثار ارسالی، تعداد داوران، بیشتر از دوره قبل تعیین و برخی آثار با ۴ و یا حتی ۸ داور بررسی شد تا نتیجه دقیق‌تری حاصل شود.

دیروز همچنین نامزدهای نهایی نوزدهمین جشنواره کتاب و رسانه معرفی شدند. در بین این نامزدان نام ۴ نفر از خبرنگاران روزنامه جام‌جم نیز به چشم می‌خورد. آذر مهاجر با گزارشی با عنوان «پول بده نویسنده شو» در بخش گزارش، پیمان طالبی با مطلب «شاعر کوزه‌ها» در بخش یادداشت و مقاله مطبوعاتی، حسام آبنوس با یک گفت‌وگو با عنوان «امیدوارم سال ۹۹ کسی نام فرزندش را کرونا نگذارد» در بخش گفت‌وگو و منصوره رضایی با یادداشت «روایتی مردانه از تجربه‌ای زنانه» در بین نامزدهای نوزدهمین دوره جشنواره کتاب و رسانه به چشم می‌خورند. لازم به ذکر است که در این دوره از جشنواره کتاب و رسانه، حسن خجسته به‌عنوان رئیس هیات داوران معرفی شده است. حسن خجسته دانشیار گروه رادیو دانشکده تولید دانشگاه صدا و سیماست و سردبیری برنامه‌های صبحگاهی «سلام، صبح بخیر»، «سلام تهران» و معاون صدای جمهوری اسلامی ایران، مدیر گروه اجتماعی رادیو تهران و... را در کارنامه کاری خود دارد. او ده‌ها کتاب و مقاله در زمینه رادیو ترجمه و تألیف کرده‌است که از جمله آنها می‌توان به جامعه‌شناسی رادیو، جامعه‌شناسی رادیو و رسانه، مدیریت رسانه، جامعه، موسیقی، رادیو و... اشاره کرد. همچنین رجبعلی سالاریان ریاست هیات اجرایی این جشنواره را به عهده دارد. سالاریان هم دکترای مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی، مدرس دانشگاه، مدیرگروه روابط عمومی و امور فرهنگی در دانشگاه است و مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل مؤسسه خانه کتاب و ادبیات ایران را نیز برعهده دارد.